

Tjänsteställe, handläggare
Specifika samverkansrådet för folkhälsa

Datum
2022-11-18

Sekreterare
Kristin Gustafsson

Protokoll specifika samverkansrådet för folkhälsa

Tid: Fredag den 18 november 2022 kl. 09.00-12.00

Plats: Almen, Eklundavägen 2 Örebro

Vid protokollet
Kristin Gustafsson
Sekreterare

Justerat: 2022-12-08

Behcet Barsom
Ordförande

Mathz Eriksson
Justerare

Närvarande ledamöter:

Hans Sedström	Askersund
Örjan Andersson	Degerfors
Conny Larsson	Hallsberg
Bella Maria Kronman	Hällefors
Martin Hårsmar	Karlskoga
Annica Sjöqvist	Kumla
Carina Riberg	Kumla
Nils Olof Tivemyr	Laxå
Berth Falk	Lekeberg
Mathz Eriksson	Lindesberg
Ronnie Edvardsson	Ljusnarsberg
Tom Rymoén	Nora
Jimmy Nordengren	Örebro kommun
Emma Lado	Örebro läns bildningsförbund
Unnur Tryggvadóttir	RF-SISU Örebro län
Behcet Barsom	Region Örebro län

Övriga närvarande:

Ingmar Ångman	Region Örebro län
Anna Jakobsson	Region Örebro län
Kristin Gustafsson	Region Örebro län
Marie Cesares Olsson	Region Örebro län
Malin Duckert Ek	Region Örebro län
Peter Bergvall Virtanen	Region Örebro län

1. Mötet öppnades

Ordförande Behcet Barsom hälsade de närvarande välkomna till dagens möte.

Postadress
Region Örebro län
Regional utveckling
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 1, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Organisationsnummer: 232100-0164

2. Val av justerare utöver ordförande

Mathz Eriksson utsågs till justerare.

3. Godkännande av dagordning

Förslaget till dagordning godkändes.

4. Föregående mötes protokoll

Protokollet från föregående möte den 16 september lades till handlingarna.

5. Regional strategi för föräldraskapsstöd

Marie Cesares Olsson föredrog ärendet.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) bildades

1 januari 2016 och uppdraget är att arbeta för att barn ska få en trygg uppväxt och bra relationer till sina föräldrar.

Den nationella strategin för föräldraskapsstöd har som målsättning att alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt. Det handlar om att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk.

FFFF (föreningen för familjecentralernas främjande) är det hittills enda samlade nationella organet för familjecentralerna i Sverige. Föreningen har idag etablerat sig som den sammanhållande nationella kraften.

På regional nivå i Örebro län samverkar kommunerna tillsammans med region Örebro län, Örebro läns bildningsförbund, Länsstyrelsen och RF-SISU.

Traditionen i regionen är god och det erbjuds föräldraskapsstöd på flera olika sätt.

Vid rapportering till KC/RD av kommundialogerna gällande stödjande organisation för föräldraskapsstöd i varje kommun (2020-2021) så fick strategisk arbetsgrupp för föräldraskapsstöd i uppdrag att ta fram en regional strategi för länets föräldraskapsstödsarbete (2022) och att revidera befintlig överenskommelse om samverkan i arbetet med familjecentral (2023).

Den strategiska arbetsgruppen har även i uppgift att anordna mötesplatser för lärande och erfarenhetsutbyte, sammanställa utdata från familjecentralen, vid behov diskutera om start av nya familjecentraler samt samordna utvecklingen av föräldraskapsstödjande program i länet.

Familjecentralerna ska ha ett kunskapsbaserat arbetssätt som erbjuder ett stöd till föräldrar under hela uppväxten och det erbjudas möjlighet till kompetenshöjande insatser för professioner inom området. Det ska finnas ett

behovsanpassat föräldraskapsstöd till alla föräldrar och det ska utvecklas arbetssätt för att nå de föräldrarna som vi inte når idag. Det ska finnas stödjande lednings- eller samverkansgrupper för föräldraskapsstöd i alla länets kommuner med berörda parter såsom förskola, skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt civilsamhället.

Mötet ställer sig bakom förslaget till strategi för föräldraskapsstödsarbetet i Örebro län. Detta ska vidare behandlas i KCRD grupperingen och förslagsvis till Regionala samverkansrådet för ställningstagande.

6. Uppföljningsdagen den 16 december

Ingmar Ångman föredrog ärendet.

Fredagen den 16 december genomför vi den årliga uppföljningsdagen av länets folkhälsoöverenskommelser med fokus på samverkan och nya överenskommelser.

7. Tema: Nära vård omställningen med fokus på barn och unga perspektivet

Malin Duckert Ek och Peter Bergvall Virtanen föredrog ärendet.

Malin inledde Nära vård punkten med att kort beskriva varför vi behöver ställa om till en nära vård och varför det är så viktigt att börja med barnen. Färre personer ska försörja fler, vi lever längre och det betyder att vi lever längre med kroniska sjukdomar. Digitaliseringen har förändrat våra beteenden. För att vi ska få en jämlik hälsa behöver vi arbeta hälsofrämjande och förebyggande. De socioekonomiska förutsättningarna behöver stärkas.

Börja med barnen! Vi vet att de första 1000 dagarna i ett barns liv är avgörande för framtida hälsa och livsstil. Den bästa hälsofrämjande insatsen vi kan göra för unga är att se till att de går ut grundskolan med godkända betyg.

Exempel på olika aktiviteter som nu görs:

Vi tittar på hur vi tillsammans kan stärka alla barns rätt till god hälsa med ett fokus på att förebygga övervikt och obesitas. Workshop den 24 november för att kraftsamla tillsammans.

Vi ser även över riktlinjen för egenvårdsbedömningar, där vi börjar med barnens perspektiv.

Peter fortsatte att berätta om pilotprojektet YAM (Youth Aware of Mental health) som är ett skolbaserat program för 13–17-åringar, som syftar till att öka kunskap och diskussion om psykisk hälsa genom dialog, reflektion och lek.

YAM är en praktisk utforskning av psykisk hälsa och vardagsproblem. Det är ett förebyggande och hälsofrämjande program där syftet är att öka kunskapen om psykisk hälsa.

Ämnet psykisk hälsa utforskas under fem skoltimmar under tre veckors tid i klassrummet tillsammans med en instruktör. Ungdomarna får roll spela och samtala om vardagliga situationer som är viktiga för dem. Utrymmet är lärarfritt och fritt från diskriminering.

YAM:s ämne:

- Vad är psykisk hälsa?
- Stress och kriser
- Att hjälpa en vän som har det svårt
- Självhjälpsråd
- Depression och självmordstankar
- Att be om råd

I Örebro län har vi flera pilotskolor, i Örebro är det Engelska skolan och Hannaskolan, i norr är det Klockarhagsskolan i Hällefors och i söder är det Lekebergs skolan i Lekeberg, Sjöängsskolan i Askersund och Centralskolan i Laxå. I väster finns det ingen pilotskola nu då det saknas instruktörer där.

Örebro läns organisation:

Peter Bergvall Virtanen, Välfärd & Folkhälsa (Regional samordnare)

Sofie Hedberg, Sydnärkes folkhälsoteam (Länsdelssamordnare)

Sara Gustavsson, Örebro folkhälsoteam (Länsdelssamordnare)

Jenni Remes, folkhälsoteamet norra Örebro län (Länsdelssamordnare)

Anna Thalén, folkhälsoteamet västra Örebro län (Länsdelssamordnare)

I länet finns det 22 utbildade instruktörer varav 9 kvar, 2 utbildade YAM-medhjälpare och en nyutbildad YAM-instruktör i norra länsdelen.

Det som är positivt med projektet är samverkan med Mottagning psykisk ohälsa (MPO) och Första kontakten psykisk ohälsa (FKPO), det är värdefullt med länsinstruktörer från MPO och FKPO. Kontaktlistan har gett effekt, det är positiva kommentarer från eleverna och att det är kostnadsfritt för skolorna.

Pilotprojektet håller på t.o.m. 2023 och för att implementera projektet finns en del utmaningar.

- Aktiva och tillgängliga instruktörer och medhjälpare
- Samordning i länsdelarna – stor tidsåtgång
- Intresse och förankring i skolor, förankring hos skolchefer och elevhälsa
- Vissa svårigheter i metodtrogenhet
- Behöver finnas återkommande instruktörsutbildningar (om vi ska jobba på det här sättet?)
- Sårbarhet i genomförandet (t.ex vid sjukdom)
- Några instruktörer var kritiska till delar av programmet

Det kan vara svårt att få instruktörer att stanna kvar, då det är en del av en tjänst. Det finns en sårbarhet om någon instruktör blir sjuk. Om vi ska kunna växla upp insatsen behövs fler instruktörer. Det kan inte vara en kurator på skolan då det känns för nära för eleverna, så helst ska det vara en instruktör som inte är kopplad till skolan.

8. Summering av rådets arbete under mandatperioden och medskick till kommande råd

Anna Jakobsson föredrog ärendet.

Anna har gått igenom minnesanteckningarna från året och gjort en sammanställning av årets arbete.

Detta har vi diskuterat under året:

- Epidemiologi utifrån liv och hälsa och liv och hälsa ung. Vi behöver mer kunskap om svaren, så vi behöver fokusgrupper på skolorna för att få mer kunskap om varför våra ungdomar svarar som dom gör. Vad tänker du när du ser frågan? Exempelvis mår även killar dåligt psykiskt men vill inte gå till kuratorn.
- Integration, vad kan vi göra mer?
- Rörelse, fysisk aktivitet
- Konsekvenser av covid-19
- Psykisk hälsa (från barn till äldre)
- Insatser för personer som är långt från arbetslivet

Åsikter i gruppen om mandatperiodens möten:

Det är viktiga möten, men det tog tid att komma in i frågorna. Viktigt för samverkan. Protokollen har varit utförliga och viktiga att ta del av när man inte deltagit och för ersättare. Ämnena har varit bra, har inkluderat alla åldrar och olika grupper.

Förslag och medskick till nästa år:

Starta upp året med en dag som handlar om politikerns roll.

Rekommendation om vilka som ska delta. Ordföranden formulerar ett brev till de politiska partierna om vikten av representation på rätt nivå.

Gärna också se möjligheter till gemensam representation med specifika samverkansrådet för social välfärd samt vård och omsorg.

Samplanera möten i gemensamma beredningar med specifika samverkansrådet social välfärd samt vård och omsorg.

Tillsammans med folkhälsocheferna i länsdelarna diskutera hur forum på lokal nivå kan utformas där frågor från specifika samverkansrådet kan sättas in i det lokala sammanhanget.

9. Aktuellt inom folkhälsoområdet

Anna Jakobsson och Ingmar Ångman föredrog ärendet.

Eva Jongbloed som är läkare ska läsa sin specialistutbildning i socialmedicin ska göra sin praktik på Staben för hållbar utveckling och Välfärd och folkhälsa. Hon är bland annat intresserad av obesitas hos barn.

Johanna Höglom som är suicidsamordnare i länet kommer från januari finnas på Välfärd och folkhälsa.

10. Rapport från chefsgrupp folkhälsa

Ingmar Ångman föredrog ärendet.

Det är ett bra samarbetsklimat i chefsgruppen. Länsstyrelsen deltar som har ett uppdrag att stödja folkhälsoarbetet.

11. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

12. Mötet avslutas

Ordförande Behcet Barsom tackade mötesdeltagarna för visat intresse och avslutade mötet.

Protokoll från Specifika samverkansrådets möten hittar du här:

<https://www.regionorebrolan.se/sv/organisation-och-politik/politisk-styrning/radgivande-organ-och-kommitteer/specifika-samverkansrad/>